

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

Warszawa, 8 czerwca 2011 r.

RPO-665674-VII-720.5/1 1/DK

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Pan
gen. Jacek Włodarski
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej

Wznowienie w sprawie

W trakcie przeprowadzania wizytacji prewencyjnych w zakładach karnych i aresztach śledczych, przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji powzięli wiadomość o nieujawnianiu faktycznego przeludnienia przez dyrektorów niektórych placówek penitencjarnych.

Zgodnie z art. 110 §1. Kodeksu karnego wykonawczego (dalej: K.k.w.) skazanego osadza się w celi mieszkalnej wieloosobowej lub jednoosobowej. Zasada ta, na mocy art. 209 K.k.w., dotyczy również tymczasowo aresztowanych. Art. 79 b § 1 K.k.w. nie pozwala na pobyt skazanego lub tymczasowo aresztowanego w celi przejściowej dłużej niż 14 dni.

Natomiast zgodnie z § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie trybu postępowania właściwych organów w wypadku, gdy liczba osadzonych w zakładach karnych lub aresztach śledczych przekroczy w skali kraju ogólną pojemność tych zakładów (Dz.U. Nr 202, poz.1564) z ogólnej pojemności zakładów wyłącza się miejsca zakwaterowania w celach mieszkalnych znajdujących się w oddziałach szpitalnych, oddziałach i celach wymienionych w art. 88a § 1 i art. 212a § 2 K.k.w., celach izolacyjnych, o których mowa w art. 143 § 1 pkt 8 K.k.w., izbach chorych oraz pomieszczeniach usytuowanych w domach dla matki i dziecka oraz oddziałach tymczasowego zakwaterowania skazanych.

Tymczasem wizytacje Krajowego Mechanizmu Prewencji (dalej: KMP) przeprowadzane w ostatnim czasie, coraz częściej ujawniają problem włączania wskazanych w wymienionym rozporządzeniu pomieszczeń w ogólną pojemność zakładów i przetrzymywania osadzonych w celach przejściowych ponad dopuszczalny

czas pobytu oraz/lub nieuzasadnione umieszczanie skazanych i tymczasowo aresztowanych w celach izolacyjnych oraz w izbach chorych. Z sytuacją taką wizytujący z KMP zetknęli się m.in. w Areszcie Śledczym w C., w Areszcie Śledczym w G. oraz w Zakładzie Karnym w R.. W efekcie dyrektorzy wskazanych jednostek nie tylko naruszają uprawnienia tych osób, ale też nie wykazują formalnie faktycznego ich przeludnienia.

Należy wyrazić obawy, że ta wadliwa praktyka ma charakter ogólnopolski. Z udzielonych przez Dyrektora Zakładu Karnego w R. wyjaśnień wynika bowiem m.in., że wykonuje w ten sposób zalecenia Centralnego Zarządu Służby Więziennej zawarte w pismach: BIS-401-58/09/4587 z dnia 9 października 2009 r., BIS-073/9/11/267 z dnia 1 lutego 2011 r., BP-431/01/04/1115 z dnia 11 marca 2004 r., które zobowiązują dyrektorów jednostek penitencjarnych do wykorzystywania każdego wolnego miejsca w jednostce w celu ograniczenia skutków przeludnienia.

Należy również zwrócić uwagę, że reakcją na raporty powizytacyjne KMP jest też wyraźne unikanie przez kierownictwo zwizytowanych jednostek penitencjarnych potwierdzenia stanu przeludnienia zstanożego przez wizytujących czy też informacji o wadliwej praktyce w danej jednostce w opisywanym zakresie. Zamiast wskazać na fakt przeludnienia i w konsekwencji podjąć działania wynikające z obowiązujących w tym zakresie przepisów, tłumaczy się, że takie sytuacje mają charakter wyjątkowy, związany z koniecznością zadbania, aby umieszczenie danego osadzonego w celi mieszkalnej nie wiązało się ze zmniejszeniem powierzchni na każdego z osadzonych poniżej 3 m².

W związku z powyższym, na podstawie art. 12 pkt. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), uprzejmie proszę o zbadanie, czy opisana praktyka obejmuje jedynie objęte wizytacją KMP jednostki penitencjarne, czy też ma miejsce również w innych jednostkach.

Z poważaniem

